

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

612. An translatio pensionis sit odiosa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

qui, quod dicitur Papa expressè translatarium subroget etiam ad possessionem (uti id quandoque facit ex suppositione quasi possessionis in transferente, etiam dum translatio fit citra consensum titularis, nempe per decretum adjectum in facultate transferendi hinc verbis: *decernentes presentes literas dicto translatario in omnibus, & per omnia suffragari, & quò ad quasi possessionem prædictam pensionem exigendi, in qua existis, per viam gratiosa subrogationis substitutum & subrogatum eo ipso censeri*) nihilominus, quia non datur fictio super impossibili, subrogatio hæc quidem serviat ad effectum immisionis, quæ non minus datur in corporalibus, quàm in incorporalibus, minimè tamen ad effectum manutentionis, quæ exigit possessionem in petente, cum sit nova actio, non eadem, & consequenter non possit in alia persona sustineri identitas possessionis, quæ eatenus representetur in persona successoris, quatenus successio fit in subiectum identificum & inalterabile, ut cum succeditur in dignitate aliqua, vel officio.

2. Respondeo ad secundum: Neque possessio transferentis in ullo subservit translatario; nimirum nec ad effectum manutentionis, neque ad effectum justificationis. *Lott. l. 1. q. 38. n. 77.* Nisi tamen possessio esset longissima 30. annorum; adeo enim longa præscriptio sufficit ad præsumptionem tituli, ne dum ad favorem illius, cui facta est gratia reservationis pensionis, & per tantum tempus exegit, sed etiam plurium successorum virtute successivarum translationum, *Lott. ibid. nu. 78. & 79.* Modò possessio huiusmodi fuerit bene formata, nempe ex concursu patientiæ ejus, contra quem, & exactionis illius; si enim fuisset interrupta, v. g. si aliquando super illius nullitate lata sententia, licet postea fuissent continuatæ solutiones; vel etiam lis & controversia mota, ex qua intercipitur hic cursus 30. annorum continuus in præstatione obedientiæ. *Lott. ibid. n. 80. & 81.* Illud tamen hic norandum, quod habet idem *Lott. l. 1. q. 36. nu. 75.* tempora quasi possessionis exigendi translatarii, & transferentis esse conjungenda pro præsumenda justificatione literarum. pro quò citat *Rottam decis. 347. n. 9. p. 1. Re. ent.*

Questio 611. An transferatur quoque in translatarium ipsa potestas transferendi pensionem, seu hic eo ipso possit quoque eam transferre iterum in alium?

Respondet negativè *Parif. l. 6. q. 4. n. 39.* ubi: quòd, dum dicitur, in translatione eam fieri cum jisdem clausulis, & decretis in primæ pensionis concessione expressis, sub verbis illis non venit facultas transferendi; quia huiusmodi facultas erat personalis, & hinc non poterat extendi ultra primam vicem. *Lott. l. 1. q. 40. n. 11.* ubi: Si semel fuit concessa facultas transferendi (nimirum in ipso actu reservationis pensionis) & dein alterata per cassationem (intellige, factam gratiâ transferendi) pensio, non intelligitur ullo modo reperiata clausula facultatis transferendi, etiam virtute decreti, quòd reservata censeatur hæc secunda cum jisdem clausulis, & decretis, cum quibus erat reservata prior; istud enim decretum intelligitur de clausulis duntaxat validantibus ipsam pensionem. Idem tradit *Corrad. pr. benef. l. 5. c. 5. n. 44.* ubi: Satis tritum est, translatarium non posse in alium transferre pensionem aliàs in ipsum translata,

nisi ostendantur privilegia comprehendere etiam pensiones semel translatas; nam aliàs nimis prorogaretur servitus beneficii cum translatio pensionis sit odiosa, & ideo restringenda. citat pro hoc *Sarnens. ad reg. de infirm. q. 16. Caputq. decis. 100. num. 6. p. 3.* Hanc autem facultatem transferendi pensiones semel translatas ob dictam rationem odibilitatis non concedi per Papam, nisi personis plurimum qualificatis, & eidem acceptis, potissimum verò sibi conjunctis nepotibus &c. ait *ibidem* *Corrad.* pro ut etiam subdit, concedi etiam per novum Papam Conclavistis potestatem transferendi pensiones iis reservatas, etiam si aliàs semel, vel pluries translata fuerint, usque ad summam 100. ducatorum anni de Camera.

Questio 612. An translatio pensionis sit odiosa?

Respondeo primò: Dum pensio transferitur per illum ipsum, cui reservata, in personam sibi bene visam, est odiosa. *Lott. l. 1. q. 36. n. 110.* *Corrad. pr. benef. l. 5. c. 5. n. 2.* *Azor. p. 2. l. 8. c. 9. q. 1. Parif. l. 6. q. 4. num. 16.* Idque non ideo, quia simpliciter prorogatur onus beneficii; cum id non pertineat ad pensionem simpliciter reservatam super quantitate pecuniæ per titulem, quæ nullo modo tangit, vel gravat beneficium, & alterius non est considerabile præjudicium tale: nec respectu titularis; cum contingere possit, & sæpe soleat, ut translatarium moriatur ante transferentem, etiam dum translatio fit ab eo, qui motibundus videbatur, & in his, quæ pendent à solo eventu, non possit firmari præjudicium. *Lott. loc. cit. Corrad. n. 3.* quamvis *n. 4.* addat; exinde fortè adhuc aliquid videri posse præjudicii, quatenus communiter translatio pensionis fieri solet in juniore translatario. Sed ideo tunc translatio hæc est odiosa, quia non est de jure, nec etiam de ipsius pensionis natura, sed veluti contra illam; cum pensio reservetur ad tempus, & sic extinguitur morte pensionarii; translatio vero illius, cum sit obligatio illam solvendi de persona ad aliam personam, operatur perpetuitatem illius, etiam post mortem pensionarii. *Corrad. cit. n. 2.* seu quia per eam constituitur actio personalis, nempe exigendi in eo, in quo esse nullo modo potest, deficiente consensu titularis à principio, utpote restricto ad unius tantum favorem; atque ita representata quâdam specie hæreditariæ successiois in illo ipso, in quo nec datur, nec dari potest. *Lott. loc. cit. n. 12.* citans *Gamb. depot. leg. l. 6. nu. 179.* Et quamvis Papa ita decernat, ut videatur pensionis solvendæ obligationem prorogare cum derogatione regulæ de præstando consensu, hæc tamen ipsa procedere videantur ex plenitudine potestatis (quæ semper aliquid amari habet) cum de potestate ordinaria consensum alterius supplere nequeat.

2. Respondeo secundò: In eo casu, dum Papa intendens reservare pensionem ad commodum alicujus, v. g. miserabilis personæ non Ecclesiasticæ aut Clerici extranei, cui ea directè reservari non poterat, quia v. g. deficit in ea Clericatus, vel est extranea, dum in aliquibus provinciis viget pragmatica, ne pensiones exteris, seu non originariis reserventur, reservat pensionem in caput, & ad vitam clericis, vel personæ alicujus originariæ talis provincie, in commodum tamen tertie illius personæ

sonæ non clerici, vel non originarii, cum potestate eam transferendi, ne moriente pensionario illo, seu in cuius caput reservata pensio, evanescat etiam gratia respectu illius tertie personæ contemplatæ; in hoc inquam casu, dum hac ratione fit hæc translatio, ex necessitate nimirum sustinendæ gratiæ, prout ab initio constitutum, non cadit in illam odium aliquod, sed erit ex omni parte favorabilis; cum tunc nihil statuatur gratiæ prorogandi vel extendendi consensum titularis, utpote qui se in isto casu constitutæ taliter pensionis, à principio obligavit, nedum ad favorem reservatarii, sed etiam omnium illius translatariorum. Lott. cit. q. 36. n. 126.

Questio 613. Quis possit concedere hanc potestatem transferendi pensionem?

1. **R**espondeo: Papam posse concedere hanc facultatem, extra dubium est; cum habeat liberrimam & plenissimam in beneficalibus & bonis Ecclesiasticis dispositionem. Paris. l. 6. q. 4. n. 14. Lott. l. 1. q. 40. n. 1. ubi: Papæ auctoritas in transferendo pensiones est omnimoda & indubitata. Neque, ut addit n. 2. Papa intelligitur in hac materia unquam aliquid constituisse contra bonum publicum, nec gravare Ecclesias, aut proprietatem bonorum illarum, sed nudam duntaxat commoditatem, prælati seu beneficiarii, cui nulla est volutas, aut causa reluctandi adversus ipsum supremum Ecclesiæ Principem. Porro notandum cum Lott. *ibid.* n. 5. quandoque ipsummet Papam transferre pensionem, aliquando verò facultatem transferendi alteri dare, vel demandare; longè enim diversa sunt gratia translationis, & facultas eam transferendi, sicut aliud est provisio beneficii, aliud mandatum de providendo.

2. Respondeo secundò: Neque Ordinarius, neque Legatus à latere concedere potest facultatem transferendi pensionem. Paris. l. 6. q. 4. num. 15. Garc. p. 1. c. 5. n. 244, ex Gamb. de pot. leg. l. 6. n. 225. sed solus Papa, AA. iidem. Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 9. n. 4. Lott. l. 1. q. 36. n. 56. ubi etiam nu. 57. subjicit; in huiusmodi facultate transferendi semper vel præscribi, vel præscriptam censei formam hanc, ut indultarius veterem pensionem per Papam reservatam extinguat, & mox aliam ejusdem quantitatis vigore indulti super jisdem fructibus reservet ad favorem cuiuslibet.

Questio 614. Ex quibus causis concedi possit, & soleat hæc facultas transferendi?

1. **R**espondeo primò in genere: Huiusmodi facultatem concedi ex causâ benè visa Papæ. Paris. l. 6. q. 4. n. 16.

2. Respondeo secundò: De cetero harum causarum assignentur tres. Prima est transcendens quidam affectus Papæ erga pensionarii personam, cui, ut usque ad summum faveat, ut inquit Lott. l. 1. q. 36. n. 79. concedit, ut vel in ipso mortis articulo in alias personas sibi gratas, vel bene visas transferat, quod rarò, & solis ferè S. R. E. Cardinalibus, aut familiaribus suis, vel Prælati sibi maxime charis, plerumque tamen ad certam & definitam quantitatem conceditur; ita ut, si excedatur, non tamen inde corruat tota translatio, sed sustineatur in quantitate non excessiva; cum summa sit dividua. Lott. loc. cit. juncto n. 80. Secunda est prerogativa integræ alicujus Universitatis seu, Ordinis,

R. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

cujus intuitu hanc facultatem concedit omnibus, & singulis ejus membris, v. g. militibus Lauretanicis. Lott. cit. n. 80. *in fine*, qui etiam n. 81. ostendit differentiam inter potestatem hanc datam ex hac, & inter datam ex priorè causâ, sive inter datam intuitu personæ reservatarii seu indultarii, & intuitu officii seu dignitatis personæ. Tertia est mera necessitas sustinendi gratiam reservationis confidentialis, dum reservatur pensio in caput, seu ad vitam alicujus, juxta dicta & explicata *quæst. ante hæc 3.* ita ut commodum pensionis intendatur alteri; ex ea enim commoditate seu utilitate pensionis in alium transmissæ probatur confidentialis. Lott. loc. cit. n. 90. juncto n. 93.

Questio 615. Quandoquomodo expiaret hæc facultas transferendi?

1. **R**espondeo primò: Dum facultas hæc concessa ratione seu intuitu officii vel dignitatis; durat tantum durante illo officio vel dignitate. Corrad. pr. benef. l. 5. c. 5. n. 14. Lott. l. 1. c. 36. nu. 86. cessante enim causâ favoris, quæ erat illud officium vel dignitas, cessat favor. Lott. *ibid.* Et si huiusmodi officium emptum esset pecuniis alterius, qui sibi reservasset omnimodam dispositionem & commoditatem, nihilominus istius reservatarii persona non haberetur in consideratione ad effectum fruendi hoc indulto, sed persona solius Officialis descripti in matricula. Lott. n. 88. & ex eo Corrad. loc. cit. juxta decis. Rotæ in Papiensi pens. 19. Martii 1607.

2. Respondeo secundò: Dum verò concessa dicta facultas intuitu personæ pensionarii; durat durante illâ persona; cum causâ favoris sit perpetua cum ipsâ persona Lott. *ibid.* n. 81. juncto nu. 83. qui etiam hinc deducit n. 82. juncto n. 84. Quòd, licet tunc concipiatur illa facultas cum clausula: de pensionibus nunc, & pro tempore reservatis; & ea restringere videatur indultum ad pensiones tunc, vel antea reservatas ante tempus Data; tamen ea verba referantur ad tempus translationis, ponderando præcipuè dictionem *pro tempore*, quæ futura comprehendit; finitur tamen & in hac persona hæc facultas primâ translatione validâ pensionis, ad quam transferendam ea concessa; quia per illam translationem abdicat transferens omne jus illius pensionis, & consequenter nihil habet amplius, quod transferre possit. Secus est de translatione invalida, utpote quæ se habet, ac si non fuisset. Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 9. num. 7. citans Garc. p. 1. c. 5. n. 247. Gonz. gl. 11. n. 82. Neque, ut dictum suprè, non extincta transfertur in translatarium, aut extincta in eo rursus creatur. Verumtamen, qui diceret, facultatem talem jam esse consumptam per translationem prius factam, deberet docere, eam translationem factam esse in vim ejusdem facultatis; nihil enim vetat, quò minus concessâ unâ facultate, concedi poruenit & alia amplior, Lott. l. 1. q. 40. n. 65. qui etiam n. 68. subjungit, non vitari secundam facultatem ex tacita priorè facultate, si saltem in genere sic facta mentio de prioribus cum clausula: *quorum tenores*, utpote quæ habet vim individua expressionis. De cetero extingui etiam dictâ facultatem transferendi per promotionem ad Episcopatum, & ita quidem, ut hæc extinctio eo ipso inducatur, concessa etiam retentione pensionis, tradit Lott. cit. q. 40. n. 93. Porro quando in persona obtinente officium, vel dignitatem censeatur in huiusmodi facultatis